

Pöytäkirja

15.11.2023

VN/30128/2021

VN/30128/2021-STM-31

2023/3: ESR+:n valtakunnallinen Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja työllistymisen tuki -johtoryhmä (ent. Vaikeasti työllistyvien tukeminen sekä Yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen, huonosuorituksen torjunta -teemojen johtoryhmä)

Aika torstai 15.11.2023 klo 14:00-16:00

Paikka Hybridikokous; Teams / KH-Ritari, Kirkkokatu 12

Läsnä

Johtoryhmän jäsenet

Annakaisa Iivari, STM (pj)

Tanja Auvinen, STM

Henna Leppämäki, STM

Merja Hilpinen, OKM

Päivi Haavisto-Vuori, TEM

Sinikka Kauranen, Hämeen ELY-keskus

~~Marja Perälä, Lapin ELY-keskus~~~~Jari Saarinen, Kaakkois-Suomen TE-toimisto~~

Irmeli Järvenpää, STM (sihteeri)

Johtoryhmän varajäsenet~~Eveliina Pöyhönen, STM~~

Annamari Asikainen, STM

~~Jenni Wessman, TEM~~

Niina Lamberg, Hämeen ELY-keskus

~~Hannu Mars, Etelä-Savon ELY-keskus~~

Katriina Päivinen, Pohjois-Karjalan TE-toimisto

Anna-Katri Herranen-Haapaniemi, STM

Pysyvät asiantuntijat

Päivi Hämäläinen, STM

Jukka Anttila, Hämeen ELY-keskus

Juulia Hutri, Hämeen ELY-keskus

Anna Keto-Tokoi, THL, Yhdenvertaisen

osallisuuden koordinaatiohanke

~~Niina Kovanen, STM~~**Vierailevat asiantuntijat tässä****kokouksessa**~~Iida Partanen, Hämeen ELY-keskus~~~~Kalle Lautala, STM~~

Marko Nousiainen, THL, Yhdenvertaisen

osallisuuden koordinaatiohanke

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Annakaisa Iivari avasi johtoryhmän kuudennen kokouksen kello 14:00. Todettiin osallistujat.

2 Kokouksen asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin muutoksitta.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Kokouksen 28.4. (2/2023) pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta. Irmeli Järvenpää kertoi, että edellisen kokouksen pöytäkirjaan ei esitetty muutostoiveita. Pöytäkirja on luettavissa Tiimerissä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

Todettiin seuraava esityslistan jäsenmuutos:

Pysyvä asiantuntijajäsen Anna Keto-Tokoi, THL, Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatiohanke tulee mukaan johtoryhmään.

Mainittiin, että ESR+:n johtoryhmän nimeämisessä ei ole voitu noudattaa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (6097/1986) 4 a §:n 1 momenttia, sillä johtoryhmään on nimetty jäsenet heidän erityisen ammatillisen osaamisensa johdosta.

4 ESR+ -ohjelman ajankohtaiset, Hämeen ELY-keskus

Sinikka Kauranen kertoi TEM:n sihteeristön diojen avulla ohjelman ajankohtaisista asioista. Hän totesi, että suurin osa (70%) ESR-hankkeista on ryhmähankkeita, jotka ovat rahallisesti jonkin verran yhden toteuttajan hankkeita tehokkaampia. EAKR-hankkeista 30% on ryhmähankkeita. EAKR-hankkeet ovat pienempiä kuin ESR-hankkeet. Maksatuksiin päästään ohjelmassa vasta ensi vuonna.

Annakaisa livari tiedusteli, jääkö hankkeista yleensä rahaa käyttämättä. Sinikka Kauranen kertoi, että lähes kaikista sitä jää jonkin verran. On olemassa palauttamismekanismit uudelleen käyttöä varten.

5 Koordinaatiohankkeen esittäytyminen

Anna Keto-Tokoi ja Marko Nousiainen THL:stä esittelivät Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatiohankkeen toimintaa ja MoniSuomi- ja WATTU IV -tutkimusten tuloksia. Koordinaatiohanke on käynnistynyt 1.4.2023 ja suurin osa työntekijöistä aloittanut syyskuun alussa. 4.3 erityistavoitteessa on tiedossa 108 käynnistynyttä alueellista hanketta ja näistä koordinaatiohankkeella on yhteys noin 30:een. Valtakunnalliset hankkeet eivät ole vielä käynnistyneet. Sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen ESR+ -hankkeissa on käynnistetty pitämällä rahoitusasiantuntijoille webinaari lokakuussa osana valtakunnallisia Tasa-arvopäiviä. Tämän hankkeen ja OKM:n rinnakkaisen Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatiohankkeen yhteistä ohjausryhmää ollaan asettamassa ja 40%/60% sukupuolikiintiön osalta ryhmän kokoonpanoa on vielä työstettävä.

Annakaisa livari kehotti toimittamaan esiteltujen tutkimusten tulokset myös STEA:lle. Tanja Auvinen kiinnitti huomiota siihen, että työttömien työnhakijoiden osallisuus on tutkimustulosten mukaan erittäin matala ja kysyi, miksi Euroopan maista muuttaneiden naisten ja Lähi-Idästä muuttaneiden miesten osallisuus näyttää erityisen heikkona. Marko Nousiainen mukaan syytä tähän ei tiedetä. Hän totesi, että maahanmuuttajataustaiset ovat varsin heterogeeninen ryhmä. Päivi Haavisto-Vuori kysyi tutkimusten laajuudesta ja suorittamistavasta ja Marko Nousiainen ja Anna Keto-Tokoi kertoivat, että kyseessä oli erittäin laaja ja THL:n monikulttuurisiin asiantuntemusta hyödyntänyt kyselytutkimus 20 eri kielellä.

Irmeli Järvenpää kysyi, onko koordinaatiohankkeelle tulossa uutiskirjettä, kuten useilla muilla ohjelman koordinaatiohankkeilla on. Anna Keto-Tokoin mukaan hanke aikoo hyödyntää THL:n uutiskirjettä ja sen lisäksi OKM:n rinnakkaisen koordinaatiohankkeen kanssa tullaan laatimaan yhteinen sähköpostilista 4.3:n hankkeille. Annamari Asikainen totesi, että THL:n uutiskirje on tärkeä mutta myös hallintoviranomaisen kanssa tulee tehdä yhteistyötä. Anna Keto-Tokoin mukaan koordinaatiohankkeelta menee tietoa rakennerahastojen uutiskirjeisiin.

Anna Keto-Tokoi ja Marko Nousiainen poistuivat kokouksesta tässä kohtaa, koska koordinaatiohanke ei voi osallistua hankevalintoihin. Koordinaatiohankkeella ei myöskään ole oikeuksia Tiimeriin, jonne on viety ennen kokousta Yhdenvertaisuus –teeman hankehakuun liittyvää materiaalia (saapuneet hankehakemukset, yhteenveto ja pisteytystaulukko). Kokousten esityslistat ja pöytäkirjat tullaan toimittamaan koordinaatiohankkeen edustajalle sähköpostilla.

6 Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta –teeman ensimmäinen hankehaku

- hankkeiden valinta

Juulia Hutri Hämeen ELY-keskuksesta ja Henna Leppämäki STM:stä esittelivät haun toteutusta ja haussa saapuneita hakemuksia. Hakuajana 17.5.-31.8.2023 saapui 35 hakemusta, jotka muodostivat 15 arvioitavaa hankekokonaisuutta: yhden hakijan hankkeita oli 7 kpl ja ryhmähankkeita 8 kpl. Juulia Hutrin mukaan hakemukset olivat laadukkaita. Hän kertoi, että hakijoiden joukossa oli mm. yhdistystoimijoita,

hyvinvointialueita ja oppilaitoksia. Haetun tuen määrä oli 12 909 608 €, kun jaettavissa oli 5 000 000 €. Hakemukset arvioitiin loka-marraskuussa 2023 STM:n ja Hämeen ELY-keskuksen yhteistyönä siten, että ELY-keskus arvioi ensin yleisten arviointiperusteiden toteutumista ja STM:n asiantuntijat hanke-esitysten sisältöä, minkä jälkeen suoritettiin lopullinen pisteytys. STM:n ja ELY-keskuksen yhteinen valintaryhmä esittää arvioinnin perusteella rahoitettavaksi kolmea hanketta:

- *Aktiivinen toimijuus - yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja osallisuutta edistävät palvelut (R-01084):* ryhmähanke, jossa kehitetään ja mallinnetaan sosiaalipalveluja ja viranomaisprosesseja. Keskeisenä tavoitteena on palvelujen toimivuuden ja saavutettavuuden arvioiminen ja kehittäminen sekä toimenpideohjeiden tuottaminen. Toiminta rakentuu kolmesta kehittämiskokonaisuudesta: 1) maahanmuuttaneiden palvelut, 2) ihmiskaupan uhrien palvelut ja 3) romaniväestön palvelut.
- *Syrjimättä (204348):* yhden toteuttajan hanke, jossa tuotetaan koulutusta ja tietoa rikosseuraamustyön toimintamallien kehittämiseksi ja palvelujen laadun ja tasa-arvoisen saatavuuden edistämiseksi (ml. sukupuolierityinen työ).
- *Yhdenvertaisuutta ja kotoutumista edistävä Pohjois-Pohjanmaa (204318):* yhden toteuttajan hanke, jossa kehitetään hyvinvointialueen maahanmuuttajapalveluja lisäämällä asiantuntijoiden osaamista ja rakentamalla toiminnalle pysyviä verkostoja ja rakenteita. Käytännön kehittämistoimintaa tehdään Pohjois-Pohjanmaalla ja tulokset ovat skaalattavissa muille hyvinvointialueille.

Käytiin keskustelua hanke-esityksistä. Päivi Haavisto-Vuori kysyi, tulevatko aikuis- ja taloussosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen painopisteet uudelleen hakuun, kun niitä ei tässä haussa valittavaksi esitettävissä hankkeissa juurikaan ole. Hän totesi myös, että Syrjimättä-hankeeseen tarvittaisiin vahvempi yhteys RISE:en kuten oli STM:n edellisellä ohjelmakaudella rahoittamassa Vankeusaika mahdollisuutena –hankkeessa ja että Vankeusaika mahdollisuutena –hankkeen hyvät käytännöt tulisi välittää tiedoksi Syrjimättä-hankkeelle hankeneuvotteluissa. Päivi Haavisto-Vuori kysyi, toimisivatko hyvinvointialuille kohdistuvat Aktiivinen toimijuus – ja Yhdenvertaisuutta ja kotoutumista edistävä Pohjois-Pohjanmaa - hankkeet yhteistyössä keskenään. Juulia Hutri vastasi, että täsmälleen samat painotukset eivät välttämättä tule uudelleen hakuun, mutta ko. teemoja on mahdollista rahoittaa aluehauissa myöhemmin. Hankkeilta voidaan hänen mukaansa edellyttää yhteistyötä keskenään ja koordinaatiohankkeen kanssa. Henna Leppämäki totesi, että hakemuksia kävivät STM:ssä läpi myös aikuissosiaalityön asiantuntijat ja että myöhempien hakujen painotukset päätetään erikseen.

Tanja Auvinen totesi, että Syrjimättä –hankkeeseen on hyvin tuotu sukupuolinäkökulmaa ja huomioitu myös ei-binäärinen sukupuolinäkökulma ja sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt. Aktiivinen toimijuus –hankkeen hakemuksessa nousi hänen mukaansa yllättävän vähän esille maahanmuuttajanaisten kotouttaminen ja hankkeen tulisi huomioida se työskentelyssään. Merja Hilpinen totesi, että Syrjimättä-hankkeen kohderyhmänä on RISE:n henkilöstö ja vangit välillisenä kohderyhmänä.

Johtoryhmä puolsi esitettyjen kolmen hankkeen rahoittamista. Näiden hakema tuki on yhteensä 5 295 101 €, joten hankkeiden kustannusarvioita karsitaan hankekohtaisesti rahoitusneuvotteluissa, jotka Hämeen ELY-keskus ja STM käyvät hakijoiden kanssa. Neuvotteluissa huomioidaan arvioinnissa, kommentteissa ja johtoryhmässä saadut kommentit. Kun hankkeilta on saatu tarkennetut hyväksyttävät hakemukset, Hämeen ELY-keskus tekee niille hankepäätökset EURA2021-järjestelmässä. Hankkeet voivat käynnistyä tammikuusta 2024 alkaen.

Henna Leppämäki poistui kokouksesta klo 15:22.

7 Vaikeasti työllistyvien tukeminen –teeman ensimmäinen hankehaku

- haun ajankohta ja painopisteet

Jukka Anttila Hämeen ELY-keskuksesta kävi läpi tulevan hankehaun painopisteitä, valintaperusteita ja käytännön asioita. Hankehakua on valmisteltu mm. työpajassa 8.6.2023 ja valmisteluryhmän kokouksessa 9.10.2023. Teeman vastuuhenkilöksi STM:ssä on tullut Niina Kovanen tilalle Kalle Lautala. Hakuajan on tarkoitus olla 15.1.-15.3.2024 ja hakuun varataan 4,3 M€ (EU ja valtio).

Hakuun ehdotetaan seuraavia painopisteitä:

- Työkyvyn tuen palveluiden ja menetelmien kehittäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa. Kehitetään joko uusia tai hyödynnetään aiemmin kehitettyjä toiminta- ja työskentelytapoja. Rahoitettavat hankkeet voivat kohdistua palvelutarpeen tunnistamiseen, menetelmien kehittämiseen ja juurruttamiseen tai työkyvyn tukea tarvitsevien asiakkaiden palveluketjujen ja verkostotyön vahvistamiseen.
- Monialaisten palvelujen kehittäminen, joka voi kohdistua asiakkaan työ- ja toimintakyvyn tuen tarpeen tunnistamiseen, kuntoutus- ja palvelutarpeen arviointiin, yhteisen asiakasprosessin kehittämiseen,

tiedon siirtymiseen, työllistymisen palveluiden kehittämisen ja osaamista edistävien palvelujen yhteensovittamiseen ja palvelupolkujen yhteiskehittämiseen (yhteistyö erityisesti TE-palveluiden ja kuntien, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kuntoutusta järjestävien ja tuottavien palvelutarjoajien välillä). Kehittäminen voi kattaa myös uudet työllistämisen mallit ja uudet tavat integroida kuntoutuksen eri osa-alueita vaikeasti työllistyvien tuen osana (sosiaalinen-, lääkinnällinen- ja ammatillinen kuntoutus).

- Ikääntyville henkilöille kehitettävät työkyvyn tuen menetelmät ja työelämään osallistumiseen mahdollistavat toimenpiteet, jotka sisältävät monialaiset palvelut ja työpaikan toimet.

Jukka Anttila kertoi, että hankkeen tulee täyttää kaikki yleiset valintaperusteet voidakseen tulla rahoitetuksi. Erityistavoitekohtainen pisteytys valikoi ne hakemukset, jotka vastaavat parhaiten haun painotuksiin. Lisäksi arvioinnissa käytetään teemakohtaista tarkentavaa valintaperustetta, jossa arvioidaan hakemusten kohdistumista teeman sisällöissä tunnistettuihin painotuksiin. Valintaperusteisiin sisältyy myös neljä pakollista horisontaalista valintaperustetta. Teemakohtainen tarkentava valintaperuste tässä haussa on seuraava:

- Hanke kohdistuu valtakunnallisen teeman sisällöissä tunnettuihin painotuksiin. Hanke kohdistuu johonkin teeman hankehaussa painotettuun alateemaan sekä hankehaun muihin sisällöllisiin painopisteisiin.

Erityistavoitekohtaiset valintaperusteet ovat seuraavat:

- Hankkeen toimenpiteillä edistetään osallistujien pärjäävyyttä etenemistä kohti koulutusta ja/tai työelämää
- Hankkeessa kehitetään uudenlaisia ratkaisuja tai tuotetaan erityistä lisäarvoa olemassa oleviin työ- ja toimintakykyä lisääviin palveluihin ja/tai toimintamalleihin
- Hanke auttaa torjumaan eriarvoisuutta ja syrjäytymistä
- Hanke edistää toimijoiden yhteistyötä ja/tai monialaisten palvelujen hyödyntämistä koordinoitusti

Horisontaaliset valintaperusteet ovat puolestaan seuraavat:

- Hanke tukee sukupuolten tasa-arvoa
- Hanke tukee EU:n perusoikeuskirjan periaatteita ml. yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja esteettömyyttä
- Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita ja unionin ympäristöpolitiikkaa
- Hanke tukee EU:n Itämeren alueen strategiaa

Käytiin keskustelua tulevasta hausta. Päivi Haavisto-Vuori totesi, että v. 2025 on tulossa laki työvoimapolkujen järjestämisestä. Työllistämistä edistäviä aktivointipalveluita ei voida rahoittaa ESR:n kautta mutta kehittämistoimintaa voidaan, ja tarvetta kehittämiselle on. Päivi Haavisto-Vuori painotti hankehakuilmoituksen selkeyttä niin, että hakijat ymmärtävät, mitä voi hakea. Jukka Anttila kehotti kääntymään Kalle Lautalan ja Niina Kovan puoleen, mikäli haun sisältöön liittyen on vielä kommentoitavaa. Johtoryhmän jälkeen ruvetaan valmistelevaan varsinaista hakuilmoitusta. Tavoitteena on, että se olisi valmis joulukuun alussa, ja haku käynnistetään tämän jälkeen. Jukka Anttila totesi myös, että uuden työkykyohjelman katvealueet huomioidaan tässä haussa.

Johtoryhmä hyväksyi haun painopisteet ja valintaperusteet.

8 Seuraava johtoryhmän kokous

Sovittiin, että seuraavan kokouksen ajankohtaa sovittaessa kysytään johtoryhmän jäsenten kantaa myös siihen, halutaanko tulevat kokoukset järjestää hybridikokouksina kuten tähän asti vai pelkästään Teamsillä. Puheenjohtaja ilmoitti, että hänelle sopii kumpi tahansa menettely.

Seuraavan kokouksen ajankohta ilmoitetaan myöhemmin. Ajankohta riippuu Vaikeasti työllistyvien tukeminen –teeman hakuajasta ja Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta –teeman seuraavan haun aikataulusta. Kokous voisi mahdollisesti olla toukokuun lopussa, jolloin samalla voitaisiin sekä esitellä Vaikeasti työllistyvien tukemisen hankehaun tuloksia että käsitellä Yhdenvertaisuushakukierroksen avaamista kesällä tai alkusyksyllä.

9 Muut mahdolliset asiat

Irmeli Järvenpää kertoi, että johtoryhmälle on pyydetty esittämään lyhyempää nimeä ja siihen on saatu yksi nimiehdotus, jota käytetään jatkossa: Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja työllistymisen tuki –johtoryhmä. Johtoryhmässä käsiteltävien teemojen nimet pysyvät kuitenkin ennallaan (Vaikeasti työllistyvien tukeminen sekä Yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta).

Muistutettiin johtoryhmää siitä, että jäsenmuutokset pyydetään toimittamaan STM:n kirjaamoon tunnuksella VN/30090/2021.

10 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16:00.

Irmeli Järvenpää
Sihteeri

Annakaisa Iivari
Puheenjohtaja

Liitteet	Liite 1. Edellisen kokouksen pöytäkirja
Jakelu	Johtoryhmän jäsenet ja varajäsenet Johtoryhmän pysyvät asiantuntijat
Tiedoksi	Vierailevat asiantuntijat tässä kokouksessa

VN/30128/2021-STM-31

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: